

skúmaní podmienok konania, keď bolo potrebné skúmať aktívnu legitimáciu žalobkyne a to tak podľa § 21 ods. 2 O. s. p. ako aj z hľadiska správy majetku štátu.

Okresný súd Humenné (v poradí druhým) rozsudkom z 20. mája 2002 č. k. 11 C 2747/99-220 žalobu zamietol a žalobkyni (Slovenskej republike – Lesopoľnohospodárskemu majetku Ulič, š. p.) uložil povinnosť zaplatiť žalovanej trovy konania vo výške 838 541 Sk do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Nestotožnil sa s názorom žalobkyne, podľa ktorého predmetné nehnuteľnosti prešli na štát postupom podľa zákona č. 142/1947 Zb., keď v pozemkových knihách bola urobená iba poznámka zamýšľaného prevzatia, pričom rozhodnutie o prevzatí samotnom vydané nikdy nebolo. Poukázal na to, že inštitút poznámky zamýšľaného prevzatia nie je v tomto zákone zvlášť upravený, naopak zákon priamo (§ 14 ods. 3) odkazuje na náhradový zákon. Podľa jeho názoru z týchto zákonov a vykonávacích predpisov vyplýva, že samotným vyslovením záboru, ani rozhodnutím o zamýšľanom prevzatí sa právne postavenie vlastníka dotknutých nehnuteľností meniť nemôže. Od poznámky zamýšľaného prevzatia beží prekluzívna lehota 30 dní, po ktorej márnym uplynutí sa už nemožno domáhať uznania vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam voči štátu, podmienkou nadobudnutia vlastníctva k zabraným, t. j. do záboru pojatým nehnuteľnostiam štátom síce bola poznámka zamýšľaného prevzatia, ktorá však bola len poznámkou a ničím iným a táto vlastnícke právo sama osebe nemenila. Samotné prevzatie znamenalo vklad vlastníckeho práva pre štát do pozemkovej knihy, pričom k vkladu sa vyžadovala tzv. vkladná listina, ktorou v prípade prevzatia zabraných nehnuteľností štátom podľa predpisov o pozemkovej reforme bol tzv. výrok správneho úradu, ktorý je súdne vykonateľný. Občiansky zákonník č. 141/1950 Zb. z predpokladov vzniku vlastníctva štátu k zabraným nehnuteľnostiam vyžadoval úradné rozhodnutie, nie pozemkového úradu, ale príslušného ministerstva poľnohospodárstva. Potom z hľadiska prechodu vlastníckeho práva na štát je rozhodujúce to, či bolo vydané správne rozhodnutie o prevzatí a či nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť. Takéto rozhodnutie žalobkyňa nepredložila a tým neuniesla dôkaznú povinnosť. Súčasne vyslovil pochybnosť o danosti aktívnej legitimácie na strane žalobkyne (štátna organizácia lesného hospodárstva zastupuje štát a neznámych vlastníkov len vo veciach lesných pozemkov vo vlastníctve štátu a lesných pozemkov, ktorých vlastník nie je známy). O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p.

Krajský súd v Prešove (v poradí druhým rozhodnutím) rozsudkom z 30. júna 2003 sp. zn. 4 Co 543/02 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil, žalobkyni (Slovenskej republike – Lesopoľnohospodárskemu majetku Ulič, š. p.) uložil povinnosť zaplatiť žalovanej

trovy odvolacieho konania 451 746,10 Sk do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a pripustil dovolanie na otázky, či poznámka zamýšľaného prevodu je dôvodom pre vznik vlastníctva štátu (súdna aj právnická prax nedáva priestor pre jednoznačný záver), či fyzické prevzatie nahrádza rozhodnutie príslušného správneho orgánu o odovzdaní veci do vlastníctva a či si mohla za predpokladu dobromyseľnosti žalobkyňa započítať držbu pred 31. 12. 1992 (odvolací súd na to odpovedal záporne). Uviedol, že podľa zákona č. 142/1947 Zb. vlastníctvo zabraných nehnuteľností prechádzalo na štát prevzatím (predpokladala už právna úprava pozemkovej reformy vykonaná zákonom č. 215/1919 Zb., č. 329/1920 Zb. a predpismi na nich nadväzujúcimi) a za rozhodujúce považoval posúdenie právneho významu poznámky zamýšľaného prevzatia v pozemkových knihách (či už sama osebe znamenala prechod vlastníctva na štát), pričom nielen judikatúra, ale aj právna veda bola toho názoru, že rozhodujúce je prevzatie totožné s vkladom vlastníckeho práva. Po účinnosti zákona č. 141/1950 Zb. (tzv. stredný občiansky zákonník) sa však už intabulácia pre vznik vlastníckeho práva nevyžadovala a prevzatie bolo to, čo zostalo. Ku vkladu vlastníckeho práva sa vyžadovala vkladná listina, ktorou v prípade prevzatia zabraných nehnuteľností štátom podľa predpisov o pozemkovej reforme bol výrok správneho úradu a po účinnosti uvedeného občianskeho zákonníka z predpokladov vzniku vlastníctva štátu k zabraným nehnuteľnostiam zostáva práve len úradné rozhodnutie (ministerstva poľnohospodárstva). Tvrdenie žalobkyne o vydržaní tiež neobstojí, pretože inštitút držby bol zavedený až návrhom z roku 1982 s tým, že hnutelnú či nehnuteľnú vec mohol vydržať len občan (§ 135a zákona č. 131/1982 Zb.). Preto sa stotožnil s rozhodnutím súdu prvého stupňa.

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom z 27. októbra 2004 sp. zn. 4 Cdo 158/03 na dovolanie žalobkyne rozsudok krajského súdu z 30. júna 2003 a rozsudok okresného súdu z 20. mája 2002 zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie okresnému súdu. Uviedol, že z ustanovenia § 21 ods. 2 O. s. p. vyplýva, že za štát pred súdom koná pracovník toho štátneho orgánu, ktorého sa vec týka, alebo poverený pracovník iného štátneho orgánu. Iba procesné úkony osoby vymedzenej v ustanovení § 21 ods. 2 sú úkonmi urobenými v mene štátu a za štát. Preto je nutné vzhľadom k predmetu konania určiť štátny orgán, o ktorého vec ide. Štátny podnik však nie je štátnym orgánom a nemá oprávnenie konať za štát, uvedený v ustanovení § 21 ods. 2 O. s. p. a ani iný právny predpis neopravňuje štátny podnik konať v občianskom súdnom konaní za štát. Zásada oddelenia štátu a štátneho podniku je napokon uvedená v § 5 ods. 1, 2 zákona č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku. Preto je zřejmé, že v danej veci Lesopoľnohospodársky majetok Ulič, š. p. nie je oprávnený konať za štát. Štátny

podnik totiž nemá naliehavý právny záujem na určení, že štát je vlastníkom (§ 80 písm. c/ O. s. p.). Pokiaľ štátny podnik v konaní vystupuje za štát, nie je splnená podmienka konania, ktorou je právne relevantný prejav vôle žalobkyne alebo osoby, ktorej úkony sú na strane žalobkyne, smerujúce k začatiu konania. Nedostatok takéhoto prejavu vôle je neodstrániteľnou prekážkou konania. V prejednávanej veci s poukazom na predmet konania a dôvody žaloby bude nutné, aby bolo vyjasnené, kto má byť žalobcom alebo žalobcami a bude nutné zabezpečiť presné a správne označenie žalobcu alebo žalobcov postupom podľa ustanovenia § 43 O. s. p. Až potom bude možné vo veci rozhodovať. Z uvedeného vyplýva, že konanie odvolacie i prvostupňové bolo postihnuté vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), ku ktorej musel prihliadať.

Okresný súd Humenné (v poradí tretím) rozsudkom zo 17. mája 2007 č. k. 11 C 2747/1999-392 (po pripustení zámény účastníkov konania tak, že z konania vystupuje žalobkyňa Slovenská republika v zastúpení Lesopoľnohospodársky majetok Ulič, š. p., a na jeho miesto do konania vstupuje ako žalobkyňa Slovenská republika – v zastúpení Ministerstvo financií SR uznesením z 31. 1. 2007 – č.l. 360) žalobu zamietol, konanie o nariadenie predbežného opatrenia zastavil a žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť žalovanej trovy konania vo výške 1 679 558 Sk k rukám právneho zástupcu a vo výške 392 146 Sk do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Uviedol, že novooznačená žalobkyňa nemôže byť v konaní aktívne legitimovaná, pretože v súlade s § 21 ods. 2 O. s. p. štát by mal zastupovať pracovník štátneho orgánu, ktorého sa vec týka alebo pracovník iného štátneho orgánu. Vzhľadom na predmet konania by to mal byť pracovník Ministerstva poľnohospodárstva SR. Existuje aj zákonná úprava, ktorá je vo vzťahu k § 21 ods. 2 O. s. p. v pomere špeciality, ide o ustanovenie § 34 ods. 4 zákona č. 330/1991 Zb., podľa ktorého štátna organizácia lesného hospodárstva vo veciach lesných pozemkov vo vlastníctve štátu a lesných pozemkov, ktorých vlastníkom nie je známy, zastupuje štát. V mene štátu nemôže ale vystupovať Ministerstvo financií SR. Napriek tomu sa zaoberal aj skutkovým stavom a právnym posúdením danej veci. Dospel k záveru, že ani na základe jedného z dôvodov, t. j. konfiškácie, poznámky zamýšľaného prevodu a vydržania, o ktoré žalobkyňa opierala svoju žalobu, sa štát nemohol stať vlastníkom predmetných nehnuteľností vzhľadom na uvedené skutočnosti. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p.

Krajský súd v Prešove (v poradí tretím rozhodnutím) rozsudkom z 25. januára 2008 sp. zn. 3 Co 141/2007 na odvolanie žalobkyne a Slovenskej republiky – Lesopoľnohospodárskeho majetku Ulič, š. p., rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej a trovách konania potvrdil

a žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť žalovanej trovy odvolacieho konania 435 695 Sk k rukám právneho zástupcu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Odvolanie Slovenskej republiky – Lesopoľnohospodárskeho majetku Ulič, š. p., odmietol ako odvolanie podané neoprávnenou osobou (§ 218 ods. 1 písm. b/ O. s. p.). Nesúhlasil s tvrdením žalobkyne o nerešpektovaní právneho názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky SR súdom prvého stupňa, pretože v čase jeho rozhodovania platilo ustanovenie § 21 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého za štát pred súdom koná pracovník toho štátneho orgánu, ktorého sa vec týka, alebo poverený pracovník iného štátneho orgánu. Po novele Občianskeho súdneho poriadku (zákon č. 273/2007 Z. z.) § 21 ods. 2 znie tak, že za štát pred súdom koná štátny orgán v rozsahu pôsobnosti ustanovenej osobitnými predpismi alebo právnická osoba, ktorá je oprávnená podľa osobitného predpisu, čo znamená v tomto znení zásah do posudzovania otázky, či ide o podmienku konania alebo otázku vecnej legitímácie. Kým znenie pred 1. 7. 2007 predpokladalo, že pred súdom koná zamestnanec štátneho orgánu, ktorého sa vec týka alebo poverený zamestnanec iného štátneho orgánu, bolo jasné, že ak konal niekto iný za štát, bol to nedostatok podmienky konania, ktorý bol odstrániteľný. V tomto prípade súd mohol vyzvať príslušný štátny orgán, aby nedostatok napravil a ak sa tak nestalo, mohol konanie zastaviť. Nová situácia je tu však v tom, že teraz koná za štát buď štátny orgán alebo právnická osoba. Nejde o zastúpenie (či poverenie) ako to bolo v pôvodnom znení, ale o subjekt samotný. Teraz už nemôže za štát vystupovať štátny orgán bez právnej subjektivity, kým pred novelou to teoreticky bolo možné. Subjektivita nemusí byť úplná, ale musí byť v rozsahu pôsobnosti ustanovenej osobitnými predpismi. Preto nejde o otázku podmienky konania, ale o podmienku vecnej legitímácie, teda dôvodnosti žaloby samej. V súvislosti s aplikáciou ustanovenia § 21 ods. 2 O. s. p. poukázal na ustanovenie § 372o ods. 1, podľa ktorého ustanovenia tohto zákona sa použijú aj na konanie začaté pred 1. 7. 2007, ak nie je ďalej ustanovené inak. Právne účinky úkonov, ktoré nastali pred 1. 7. 2007 zostávajú zachované. Tým podľa jeho názoru obstojí dôvod, ktorý súd prvého stupňa označil za hlavný dôvod pre zamietnutie žaloby, t. j. nedostatok aktívnej legitímácie žalobkyne. A ak by prvostupňový súd bol úplne rešpektoval názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, musel by konanie bez všetkého zastaviť, pretože z odôvodnenia jeho rozsudku možno jednoznačne vyvodiť, že otázka nedostatku správneho označenia toho, kto vystupuje v mene štátu, je neodstrániteľnou podmienkou konania. Odvolací súd však so zreteľom na znenie novely § 21 ods. 2 O. s. p., ktoré ako aktuálny predpis musí aplikovať, nemohol rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť s následným zastavením konania. Podľa názoru odvolacieho súdu už ustanovením čl. I ods. 11 zákona č. 256/2001 Z. z. došlo k uzákoneniu špeciálnej spôsobilosti

vystupovať v mene štátnej organizácie lesného hospodárstva, t. j. ešte predtým, než takéto ustanovenie podchytila aj novela O. s. p., ktorým sa mení a dopĺňa zákon SNR č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov. Tým je podľa neho odpovedané aj na otázku žalobkyne špecifikovanú pred odvolacím súdom, t. j. ktorý orgán štátnej správy je oprávnený zastupovať Slovenskú republiku v konaní o určení vlastníckeho práva. Týmto subjektom je pôvodná žalobkyňa, ktorá ako správca nehnuteľností sa domáha určenia svojho vlastníckeho práva. I pri určitých pochybnostiach o možnosti odvodzovať toto oprávnenie z ustanovenia § 34 ods. 14 zákona č. 330/1991 Zb. treba zdôrazniť, že od účinnosti zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch, t. j. od 1. 9. 2005, vyplýva oprávnenie tohto subjektu konať za štát aj z ustanovenia § 50 ods. 6 uvedeného zákona, v zmysle ktorého správca lesného majetku vo vlastníctve štátu, najmä zabezpečuje ochranu takéhoto majetku a zastupuje štát ako vlastníka v konaní pred súdom. Pretože právnym prostriedkom ochrany práv vlastníka je aj žaloba o určenie vlastníckeho práva, podľa názoru odvolacieho súdu je správca lesného majetku oprávnený konať za štát aj v súdnych konaniach, predmetom ktorých je určenie vlastníctva k tomuto majetku, ak je vlastníctvo spochybňované v priebehu faktického výkonu správy takéhoto majetku, vykonávanej ako správa majetku vo vlastníctve štátu. Pretože po novele O. s. p. uskutočnenej zákonom č. 273/2007 Z. z. nie je už nedostatok zastupovania štátu neodstrániteľným nedostatkom podmienky konania, ale nedostatkom vecnej legitímácie, je rozhodnutie súdu prvého stupňa vecne správne a z dôvodu procesnej legitímácie sa ďalšími dôvodmi, pre ktoré bola žaloba zamietnutá (okrem nedostatku aktívnej legitímácie) nezaoberal. O trovách konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podala dovolanie žalobkyňa a Slovenská republika – Lesopoľnohospodársky majetok Ulič, š. p. Žalobkyňa ako dôvod uviedla, že krajský súd sa odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O. s. p.), ktorý jednoznačne vyslovil záver, že štátny podnik (ktorým Lesopoľnohospodársky majetok Ulič je) nemôže v sporoch o určenie vlastníckeho práva zastupovať Slovenskú republiku. Ani jeden zo súdov nižších stupňov toto stanovisko Najvyššieho súdu Slovenskej republiky neakceptoval. Podľa jeho názoru došlo k procesnému pochybeniu odvolacieho súdu tým, že pripustil v konaní aktívnu účasť osoby, ktorá nie je účastníkom konania a nesprávne právne posúdil otázku aktívnej legitímácie s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky aj v obdobnej veci. Argument odvolacieho súdu, podľa ktorého

posúdenie aktívnej legitímácie bolo v súlade s novelou Občianskeho súdneho poriadku považoval za bezpredmetný z dôvodu, že súd prvého stupňa vydal rozsudok (a posudzoval aktívnu legitímáciu) ešte 17. 5. 2007. Za nepravdivé považoval tvrdenie o nepreukázaní prechodu vlastníctva na štát, pretože bolo predložené rozhodnutie konfiškačnej komisie z 28. 11. 1946 (rozhodnutie v zmysle zákona č. 104/1945 Zb.) a jednoznačne z neho vyplýva, že ide o konečné rozhodnutie, ktorým prechádza vlastníctvo určeného majetku na štát ku dňu 1. 3. 1945. Nespochybnil tvrdenie, že poznámka zamýšľaného prevodu nie je titulom pre nadobudnutie vlastníckeho práva štátu k nehnuteľnostiam, i keď bolo nadbytočné sa ním zaoberať, pretože v tom čase sa už nehnuteľnosti nachádzali vo vlastníctve štátu (rozhodnutie o konfiškácii). Za správny nepovažoval záver o nenadobudnutí vlastníckeho práva vydržaním, nakoľko k vydržaniu mohlo dôjsť pred účinnosťou Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. na základe Občianskeho zákonníka z roku 1950, ktorý vydržanie nelimitoval na fyzické osoby a lehotu na premlčanie určil 10 rokov (za podmienky nepretržitej držby), pričom príslušná lesná organizácia užívala pôdu od roku 1948, do účinnosti zákona č. 40/1964 Zb. uplynula minimálne 15 ročná nepretržitá držba. Toto konštatovanie bolo ale len v rovine teoretickej vzhľadom na prechod vlastníckeho práva na štát na základe rozhodnutia o konfiškácii. Žiadal rozsudky súdov nižších stupňov zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie okresnému súdu.

Slovenská republika – Lesopoľnohospodársky majetok Ulič, š. p., podala dovolanie proti výroku krajského súdu, ktorým odmietol jej dovolanie. Navrhla ho v tejto časti zrušiť a vec v rozsahu zrušenia vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie. Namietala odňatie jej možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.) s poukazom na znenie novely O. s. p. účinnej od 1. 7. 2007 a nesprávny postup súdu prvého stupňa v tom smere, že po vstupe do konania Ministerstva financií SR za účastníka Slovenskú republiku pripustil zmenu účastníka podľa § 92 O. s. p. Účastníkom konania totiž vždy bola a aj je Slovenská republika a preto sa nejednalo o zmenu účastníka v konaní, ale iba zástupcu, ktorý tohto účastníka bude zastupovať.

Žalovaná navrhla dovolanie žalobkyne ako neprípustné odmietnuť. Poukázala na to, že skutkový základ, z ktorého vychádzal pri právnom posúdení veci dovolací súd, sa zmenil. Odvolací súd už teda nebol viazaný právnym záverom dovolacieho súdu v zrušujúcom rozhodnutí. Dôvodom pre zrušenie rozhodnutí súdov nižších stupňov bol záver, že štátny podnik nie je štátnym orgánom a nemá oprávnenie konať za štát v zmysle § 21 ods. 2 O. s. p. V tom čase ale toto ustanovenie platilo v znení, podľa ktorého za štát pred súdom koná poverený pracovník toho štátneho orgánu, ktorého sa vec týka, alebo poverený pracovník

iného štátneho orgánu. Novela Občianskeho súdneho poriadku (zákon č. 273/2007 Z. z.) znamená svojím znením § 21 ods. 2 zásah do posudzovania otázky, či ide o podmienku konania alebo otázku vecnej legitímácie. Po vyslovení právneho názoru dovolacieho súdu (v zrušujúcom rozhodnutí), že štátny podnik nemá naliehavý právny záujem na určení, že štát je vlastníkom, štátny podnik vystupujúci za štát nie je relevantný prejavovať vôľu za štát a ide o neodstrániteľnú prekážku konania došlo k zmenám hmotnoprávných aj procesných noriem a to ako ustanovenia § 21 O. s. p. tak aj zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch (nadobudol účinnosť 1. 9. 2005) a preto odvolací súd nebol viazaný právnym názorom dovolacieho súdu v otázke posúdenia vecnej aktívnej legitímácie. Preto ani neexistuje dôvod dovolania uvedený v § 238 ods. 2 O. s. p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas (Slovenská republika – zastúpená Ministerstvom financií Slovenskej republiky) účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), najskôr skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.), či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno dovolaním napadnúť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.). Je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu v prípadoch uvedených v ustanovení § 237 písm. a/ až g/ O. s. p. a proti rozsudku odvolacieho súdu je prípustné v prípadoch uvedených v § 238 O. s. p.

Podľa § 238 ods. 1 O. s. p. dovolanie je prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej.

Podľa § 238 ods. 2 O. s. p. dovolanie je prípustné aj proti rozsudku odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci a napokon podľa § 238 ods. 3 O. s. p. je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu.

V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa, pričom prípustnosť dovolania nevyslovil. Dovolací súd v tejto veci však rozhodoval a dovolateľ prípustnosť dovolania

odvodzuje z ustanovenia § 238 ods. 2 O. s. p., t. j., že sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku z 27. októbra 2004 sp. zn. 4 Cdo 158/03 (č.l. 303), ktorým zrušil rozsudok krajského súdu z 30. júna 2003 a okresného súdu z 20. mája 2002 vychádzajúc zo znenia § 21 ods. 2 O. s. p. v tom čase platného vyslovil, že štátny podnik nie je štátnym orgánom a nemá oprávnenie konať za štát a ani iný právny predpis neopravňuje štátny podnik konať v občianskom súdnom konaní za štát, prečo v danej veci Lesopoľnohospodársky majetok Ulič, š. p., nie je oprávnený konať za štát, keď štátny podnik nemá naliehavý právny záujem na určení, že štát je vlastníkom (§ 80 písm. c/ O. s. p.). Pokiaľ štátny podnik vystupuje za štát, nie je splnená podmienka konania, čo je neodstrániteľnou prekážkou konania. Preto s poukazom na predmet konania a dôvody žaloby po vyjasnení kto má byť žalobcom alebo žalobcami bude nutné zabezpečiť presné a správne označenie žalobcu alebo žalobcov (§ 43 O. s. p.) a následne vo veci rozhodovať.

Novelou Občianskeho súdneho poriadku uskutočnenou zákonom č. 273/2007 Z. z. sa zmenilo znenie § 21 ods. 2, podľa ktorého za štát pred súdom koná pracovník toho štátneho orgánu, ktorého sa vec týka, alebo poverený pracovník iného štátneho orgánu (a z ktorého znenia vychádzal Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom zrušujúcom rozhodnutí s účinnosťou od 1. 7. 2007 tak, že za štát pred súdom koná štátny orgán v rozsahu pôsobnosti ustanovenej osobitnými predpismi alebo právnická osoba, ktorá je oprávnená podľa osobitného predpisu, čo znamená zásah do posudzovania otázky, či ide o podmienku konania alebo otázku vecnej legitímácie, ako správne uviedol odvolací súd. Teda znenie § 21 ods. 2 O. s. p. pred novelou predpokladalo, že pred súdom koná zamestnanec štátneho orgánu, ktorého sa vec týka alebo poverený zamestnanec iného štátneho orgánu a preto ak konal za štát niekto iný, bol to nedostatok podmienky konania, ktorý bol odstrániteľný. Súd mohol vyzvať príslušný štátny orgán, aby nedostatok napravil a ak by sa tak nestalo, mohol konanie zastaviť. Po novele však koná za štát buď štátny orgán alebo právnická osoba a nejde o zastúpenie (či poverenie) ako pred novelou, ale o subjekt samotný s právnou subjektivitou, ktorá nemusí byť úplná, ale musí byť v rozsahu pôsobnosti ustanovenej osobitnými predpismi. Preto nejde o otázku podmienky konania, ale o podmienku vecnej legitímácie, teda dôvodnosti žaloby samej. V súvislosti s aplikáciou § 21 ods. 2 O. s. p. (v novom znení) správne odvolací súd poukázal na ustanovenie § 372o ods. 1 O. s. p., podľa ktorého ustanovenia tohto zákona sa použijú aj na konania začaté pred 1. 7. 2007, ak nie je ďalej ustanovené inak. Právne účinky úkonov, ktoré nastali pred 1. 7. 2007 zostávajú zachované.

Z uvedeného, keď po vyslovení právneho názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, že štátny podnik nemá naliehavý právny záujem na určení, že štát je vlastníkom, štátny podnik vystupujúci za štát nie je relevantný prejavovať vôľu za štát a ide o neodstrániteľnú prekážku konania, prečo je potrebné vyjasniť otázku aktívnej vecnej legitímácie postupom podľa § 43 O. s. p., došlo k zmene procesného predpisu, vyplýva, že odvolací súd vychádzajúc zo znenia § 21 ods. 2 O. s. p. po novele, nebol týmto právnym názorom viazaný a nemožno preto dospieť k záveru, že bol daný dovolací dôvod podľa § 238 ods. 2 O. s. p. Preto dovolanie žalobkyne podľa tohto ustanovenia nie je prípustné. Žalobkyňa netvrdila žiadny dôvod prípustnosti dovolania uvedený v § 237 O. s. p. a existenciu niektorého z nich nezistil ani dovolací súd.

Žalobkyňa namietala že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu (i súdu prvého stupňa) spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Nesprávne právne posúdenie veci je nepochybne dovolacím dôvodom, nezakladá však prípustnosť dovolania (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby toto tvrdenie dovolateľa bolo opodstatnené, nezakladalo by prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O. s. p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd použil správny právny predpis a či ho správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil správne právne závery, prichádzalo do úvahy iba vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v danej veci nešlo). Obdobne to platí i vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p., t. j. ak by konanie bolo postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Keďže dovolanie žalobkyne nie je procesne prípustné, nemohol dovolací súd pristúpiť k posúdeniu správnosti právneho posúdenia veci odvolacím súdom, resp. zaoberať sa tzv. inou vadou konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Keďže v tejto veci dovolanie nie je prípustné, dovolací súd ho odmietol v súlade s § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa otázkou vecnej správnosti napadnutého rozsudku odvolacieho súdu.

V dovolacom konaní úspešnej žalovanej dovolací súd nepriznal náhradu trov dovolacieho konania proti žalobkyňi, ktorá úspech nemala, nakoľko nepodala návrh na ich priznanie (§ 243b ods. 4 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p., § 142 ods. 1 O. s. p. a § 151 ods. 1 O. s. p.).

Dovolanie Slovenskej republiky – Lesopoľnohospodársky majetok Ulič, š. p., dovolací súd podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. b/ O. s. p. odmietol ako dovolanie podané neoprávnenou osobou, pretože nie je účastníkom konania (uznesením z 31. 1. 2007 súd prvého stupňa pripustil zámenu účastníka konania na strane žalobcu).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. októbra 2009

JUDr. Martin Vladik, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Emília Kišacová